Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація „Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 59. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 29-го БЕРЕЗНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 29, 1984 No. 59. VOL. XCI.

У Мишиґенському університеті проходить Український фестиваль

Енн Арбор, Миш. — Заходами Української Студентської Асоціяції, слов'янського відділу та Центру російських та східньоевропейських студій Мишиґенського університету тут влаштовано Український фестиваль, який розпочався в неділю, 18-го березня показом фільму „Біла птиця з чорною плямою". Більшість глядачів — американські студенти, які слухають курс східньоевропейського фільму, що його веде проф. Герб Ігл. Наступна точка програми — доповідь проф. Романа Шпорлюка з історичного факультету на тему „Україна в історичній перспективі", відбулася у неділю, 25-го березня. Після доповіді подано каву з солодким, про які подбали членки 50-го Відділу СУА ім. Княгині Ольги.

У неділю, 1-го квітня, о год. 3-ій в приміщенні амфітеатру Ракгем Тамара Шамсон, знавець народного мистецтва, зокрема українського, прочитає доповідь на тему „Гуцульське народне мистецтво". Доповідь буде ілюстрована прозірками. Того ж самого вечора, о год. 7-ій в будинку ім. Енджела (кімната С.) відбудеться показ фільму „Тіні забутих предків" з коментарями та вступом професорів Г. Ігла та Асі Гумецької. У суботу, 7-го квітня, проф. Мирослава Цішкевич з Огайського університету матиме доповідь про Анатоля Петрицького, як представника українського авангарду. Доповідь відбудеться о год. 3-ій в амфітеатрі Ракгем і буде супроводитися показом прозірок. Наступного дня, у неділю, 8-го квітня, Ігор Цішкевич, спеціяльністю якого є український театр XX сторіччя, прочитає доповідь про театр „Березіль". Також у цю неділю, о год. 7-ій вечора в будинку Лейн (кімната ч. 200) члени студентського гуртка покажуть зразки народної ноші, зокрема з Лемківщини та Підляшшя. Коментатором при цьому буде студент Данило Дмитриків.

У четвер, 12-го квітня, о год. 7-ій вечора в тому самому приміщенні Д. Дмитриків демонструватиме писання писанок, а перед цим буде показано фільм „Українська писанка" С. Новицького. Останньою буде доповідь проф. А. Гумецької на тему „Пошуки ідентичности в сучасній українській літературі". Доповідь відбудеться в суботу, 14-го квітня, в год. 3-ій в будинку навчання сучасних мов. На закінчення, тріо бандуристів, членів Української Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка (П. Китастий, Сердюк та Писаренко) виступлять з програмою у великій авдиторії будинку Ракгем у неділю, 15-го квітня, о год. 3-ій по полудні, після чого буде перекуска в кімнаті Пендлтон у Студентськім центрі при вулиці Стейт. Виступ бандуристів присвячений пам'яті Івана Панчука, засновника Українського Стипендійного Фонду при Мишиґенському університеті. Прийняття влаштовується на кошт Олени Панчук, вдови св. п. У. Панчука, яка щиро підтримує Фундацію, засновану її чоловіком.

Уся програма, включно з концертом бандуристів, є безплатна і на неї запрошується все українське громадянство Дітройту та околиць, а також прихильників української культури.

ПОКАЗ ПИСАННЯ ПИСАНОК

Істпорт, Н. Й. — В неділю, 8-го квітня ц.р., тут о год. 1-ій по полудні в приміщенні української православної церкви Св. Марії відбудеться показ писання великодніх писанок. Зацікавлені можуть користуватися приладдям, яке є в розпорядженні парафії і його можна набути на власність за відповідну ціну. При тому буде показаний фільм про писанки.

Після програми можна буде набути різні страви, каву та інші напитки. З огляду на велике зацікавлення організатори просять заздалегідь зголошуватися. Ближчі інформації можна отримати в канцелярії парафії. Телефонувати до о. Френка Тамбуреллььо на число (516) 472-1360. Служба Божа цього дня буде правитися о год. 10:30 перед полуднем.

Д-р Д. Ціпивник обраний до Канадської ради

Саскачеван, Саск. (КУК). — На прохання д-ра Джейкоба Ґолденберга, уступившого голови саскатунської Філії Канадської ради християн і жидів, д-ра Дмитра Ціпивника прийнято до цієї ради.

Встановлення нової екзекутиви завершено на бенкеті у вівторок, 13-го березня ц.р., де були присутні понад 100 професійних та релігійних провідників зі Саскатуну й інших частин Канади.

Відповідальністю д-р Д. Ціпивника буде репрезентувати українців в цій раді, бо у Саскачевані і в Саскатуні є велике число українців, а до тепер не було українського представництва. Д-р Д. Ціпивник буде одним з трьох голів саскатунської Філії, разом з головою від протестантів і головою від жидів.

По професії д-р Д. Ціпивник є медичним директором Саскачеванської комісії при департаменті здоров'я, а також головою Саскачеванської Провінційної Ради КУК та сенатором Саскачеванського університету.

КҐБ і ҐРУ мають пляни атентатів, — твердить шпигун

Ню Йорк. — Перебіжчик совєтської армії під прибраним прізвищем Віктор Суворов заявив в інтерв'ю, надрукованому в американському військовому журналі, що у випадку війни совєтські спеціяльні розвідувально-терористичні служби, особливо ҐРУ і КҐБ, мають готові пляни знищення державних і політичних керівників західних країн.

Суворов далі сказав, що КҐБ має також підготовані інші диверсійні групи, завданням яких буде знищення становищ ядерних ракет, радарних систем, командних систем НАТО, центрів зв'язку та інших важливих баз і цілей.

Совєтський перебіжчик також сказав, що КҐБ набирає в такі ж диверсійні групи сильних і спритних спортовців і акробатів і утворює спеціяльні диверсійні групи. Деяких членів цих диверсійних груп КҐБ вже тепер засилає під видом спортовців для ознайомлення з майбутніми цілями їх диверсійної діяльности.

Керівники розвідки країн НАТО вважають, що боротьба проти спеціяльних совєтських диверсійних груп „повинна основуватися на ефективності місцевих сил внутрішньої оборони".

Колишній високий старшина совєтської армії Суслов, який живе тепер в Британії, написав уже дві книжки. В одній він розповідає про життя в совєтській армії, а друга описує його власний досвід під час совєтського нападу на Чехо-Словаччину в 1968 році.

А. Гейґ обвинувачує К. Вайнберґера

Вашінгтон. — Колишній державний секретар у першій фазі урядування президента Роналда Регена, Александер Гейґ, обвинувачує у своїх спогадах, які тільки частинами появилися в журналах, теперішнього секретаря Департаменту оборони Каспара Вайнберґера за те, що він, мовляв, своїми зарядженнями і поставленням у стан поготівля усіх військових частин після атентату на Президента 30-го березня 1981 року, міг дуже легко спровокувати воєнний конфлікт між З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом.

„Зараз таки після атентату і загальної суматохи у Вашінгтоні після стрілів Джана Гінклі, я почав сумніватися чи дійсно К. Вайнберґер знає, що він робить, і до якої катастрофи можуть допровадити його зарядження", — пише у своїх спогадах А. Гейґ, який, до речі, від самого початку попав у конфлікт із секретарем оборони і цей конфлікт тривав аж до дня відходу Гейґа з посту державного секретаря.

Речник Департаменту оборони Майкел Барч, говорячи в імені Вайнберґера, намагався опрокинути твердження ген. А. Гейґа. Він заявив, що поставлення у стан повного поготівля збройних сил ЗСА було тільки логічним потягненням у ситуації коли урядові чинники не знали ще хто стріляв на Президента держави. Совєтський Союз, на його думку, не міг знати про це поготівля, бо таку ж форму стосує Пентаґон також пробно чи у вийняткових ситуаціях. Крім того до зарядження було додано виразну інструкцію, що ЗСА не стоять напередодні зудару чи війни і що це тільки привентивний засіб охорони. Про всі ті справи в першому моменті не міг знати А. Гейґ, який довідався від Вайнберґера про ці речі дещо пізніше. Крім того К. Вайнберґер діяв в тому випадку як головнокомандувач усіх збройних сил ЗСА при тимчасовій недиспозиції Президента.

Уривки із спогадів А. Гейґа, які були опубліковані журналом „Тайм" викликали різні контроверсії, хоч книжка повністю ще не появилася. Вона вийде у видавництві МекМіллена в квітні цього року.

Королева Єлисавета відвідує Йорданію

Амман, Йорданія. — Королева Британії Єлисавета II прибула в понеділок, 26-го березня, до Йорданії. Посилена охорона супроводжує королеву в її офіційній поїздці.

Королева, яка ніколи ще не була в Йорданії, заявила на бенкеті у короля Гуссейна: „Ці відвідини Йорданії є здійсненням мрії мого життя". Королева далі похвалила короля, який перетворив Йорданію у „фортецю стабільности" на Близькому Сході.

Король Гуссейн у свою чергу сказав: „Цей день ввійде в історію Йорданії. Він представляє вершину дружніх відносин між нашими народами і буде довго пам'ятатися в майбутньому".

Обидва монархи підкреслювали значення палестинської проблеми, яка для Йорданії є першочерговою, бо ця країна складається з 60 відсотків палестинців і яка у війні 1967 року з Ізраїлем втратила західний берег Йордану.

Король Гуссейн звертався до почуття „справедливости британського народу" і просив допомоги в усуненні „несправедливости, яка постала з помилок минулого".

Королева Єлисавета у відповідь заявила: „Мій уряд продовжуватиме підтримувати всі конструктивні зусилля для досягнення мирного, справедливого і тривалого розв'язання цієї проблеми".

Відвідини королевою Йорданії та переговори з королем Гуссейном продовжуються.

Представники СССР і КНР закінчили переговори

Москва. — Недавня серія совєтсько-китайських переговорів, які почалися в жовтні 1982 року, закінчилася в Москві в понеділок, 26-го березня в „щирій і спокійній атмосфері", як подало совєтське офіційне пресове агентство ТАСС.

Далі ТАСС заявило, що заступник міністра закордонних справ Китаю Чіян Чішен, який був головою китайської делегації на переговорах, від'їхав з Москви до Пекіну після прийняття у голови совєтської делегації Леоніда Ільїчова.

Дипломатичні джерела повідомляють, що двотижнева сесія переговорів не зробила жадного поступу в напрямі розв'язання питань, які Китай вважає вирішальними для будь-якого замирення з Совєтським Союзом. ТАСС намагалося представити переговори в додатньому тоні та заявило, що п'ятий тур зустрічей відбудеться в Пекіні в жовтні.

Жадна із сторін не відкрила подробиць переговорів, але ТАСС повідомило, що „сторони вказали, що після початку консультацій, розпочалися взаємовигідні контакти між обидвома країнами в галузі економіки, торгівлі, науки, культури і спорту".

Тон кінцевих повідомлень про закінчення серії переговорів свідчить про те, що, хоч і не було досягнуто конкретних полагоджень важливих питань, обидві сторони погодилися продовжувати вдавати, що відбувається рух у пошуках нормалізації відносин.

У своїх намаганнях покращити відношення з Вашінгтоном, Китай поступає обережно і хоче зберегти невтральність між двома надпотугами. Але у двохрічних переговорах з Совєтським Союзом Пекін постійно наполягає, що перед будь яким замиренням, Москва мусить усунути три основні перешкоди: припинити допомогу в'єтнамській агресії в Камбоджі, припинити окупацію Афганістану і припинити зосередження своїх військ вздовж совєтсько-китайського кордону, включаючи Монголію.

З совєтського боку не видно найменших ознак задовільнити китайські вимоги.

Ґ. ГАРТ ПЕРЕМІГ В. МОНДЕЙЛА В КОННЕКТИКАТ

Гартфорд, Конн. — Сенатор Ґері Гарт, демократ з Кольорадо і один з трьох кандидатів на президента від Демократичної партії, переміг у передвиборах в стейті Коннектикат обидвох своїх противників — кольшнього віцепрезидента Волтера Мондейла і проповідника Джессі Джексона, здобуваючи тим самим не тільки 115,915 голосів і 33 делеґатів на Конвенцію але також моральну підтримку напередодні великих передвиборів у нюйоркському стейті, де в гру входять 285 делеґатів.

Згідно з останніми підрахунками Ґ. Гарт здобув 55,5 відсотка усіх голосів, В. Мондейл 33, а Дж. Джексон 9 відсотків. Один відсоток усіх зареєстрованих демократів, тобто 280,000 голосів підуть на незалежних делеґатів, які щойно на Конвенції вирішать кого вони будуть підтримувати. Тепер усі три кандидати звернули свою увагу на Ню Йорк, де наступного тижня, тобто у вівторок, 3-го квітня відбудуться передвибори. Ще не було навіть остаточного висліду голосування в Коннектикат, як демократична „трійця" перенесла свою кампанію до міста-великана, щоб, як кажуть політичні спостерігачі, не прогавити ані одної хвилини, бо йдеться про велику кількість делеґатів, які у значній мірі можуть переважити хід Конвенції в одну чи другу сторону.

В. Мондейл надіється на велику перемогу в Ню Йорку. На таку ж перемогу надіється Джексон, хоч не всі чорні і пуерторіканці голосуватимуть за ним тим разом, бо велика і сильна демократична машина працює вже віддавна для Мондейла і старша генерація негритян, подібно як в Алабамі, віддадуть напевно свої голоси для нього. Молодь, молода інтеліґенція, професіоналісти і середня кляса правдоподібно голосуватиме за Гартом. Так принаймеише думають спостерігачі і аналітики виборчої системи. Гарт свідомий того, що Ню Йорк — місто, де більшість населення становлять чорні, пуерторіканці та жиди, він є третім кандидатом, але ніхто ще сьогодні не є певним, як, наприклад, голосуватиме жидівська група демократів і виборці в стейті. В Коннектикат 58 відсотків жидівських голосів отримав Гарт, як інформує Ен-Бі-Сі Нюз, а Мондейл 36 відсотків.

В АМЕРИЦІ

СТОЛИЧНА ПОЛІЦІЯ знову заарештувала у Вашінгтоні Ската А. Крескаса, 24-літнього мешканця Ню Йорку, який, поклавшись на долівку в Капітолі, вимагав побачення з президентом Регеном. Поліція мусіла силою забрати Крескаса і тимчасово передати його під опіку лікарів-психіятрів. Випадок трапився в неділю, 25-го березня, і це вже чи не п'ятий випадок на протязі двох тижнів, що поліція мусіла інтервеньювати у справі заколотів біля входових брам до Білого Дому чи в Капітолі.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН вручив на спеціяльній церемонії в понеділок, 26-го березня ц.р., найвищі нагороди ЗСА, так звані Медалі Свободи, 14-ом особам, між ними також посмертно контроверсійному Віттакерові Чеймберсові, який свого часу свідчив перед спеціяльною комісією проти Алджера Гісса, високого урядовця Державного департаменту, який був засуджений пізніше за кривоприсягу і надужиття свого авторитету. Гісс до сьогоднішнього дня твердить, що він був невинним. На думку Президента, Чеймберс був патріотом і, як заявив Р. Реґен, „стояв самітньо проти терору засобів масової інформації та частини інтеліґенції, яка не була рішена, де їй стати, по стороні свободи чи тоталітаризму". Медалю для Чеймберса прийняв його син Джан у Білому Домі. Крім Чеймберса, медалі отримали: перший професійний бейзболіст негритянин Джессі Робінсон, покійний вже єгипетський президент Анвар ель-Садат, сенатор Говард Бейкер, серцевий хірург Дентон Кулі, артист Джеймс Кеґні, співак Теннессі Ерні Форд, о. Норман Вінсент Піл, економіст Лео Черни, громадський діяч д-р Гектор Гарсія, емеритований генерал Ендрю Ґудпастер, генеральний директор нюйоркського міського балету Лінколн Кірстін, письменник Люїс Л'Ямур і Юніс Кеннеді-Шрайвер, сестра президента Джана Ф. Кеннеді, за її послуги для упосліджених і хворих.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ Волтер Мондейл, тепер передовий кандидат на президента від Демократичної партії заявив кореспондентам, що коли він буде обраний на президента ЗСА, то працюватиме в напрямі створення „більш безпечного світу" шляхом переговорів між державами про зупинення і обмеження нуклеарної офензивної зброї, збалянсує дефіцит у федеральному бюджеті і всіма засобами підтримуватиме шкільництво, науку й інші ділянки розвитку американського суспільства. Політичні спостерігачі і коментатори кажуть, що добре було б, якщо б кандидати на президента говорили не тільки про те, що вони зроблять, але також, як вони думають осягнути обіцяні цілі.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН після його повороту з Европи і Китайської Народної Республіки виступить 30-го травня ц.р., перед кадетами летунства в летунській академії в Кольорадо Спрінґс. Речник Білого Дому заступник пресового секретаря Леррі Спікс заявив, що Президент все погоджується на виступ перед військовиками і радо перебуває в їхньому середовищі.

СЕНАТОР ҐЕРІ ГАРТ, виступаючи на передвиборчому вічі Ню Гейвені, Конн., обвинувачував Волтера Мондейла, що він не то що продовжуватиме „мілітарну лінію" теперішнього президента Роналда Реґена, але готовий створити в Центральній Америці нестерпну воєнну ситуацію, а чого доброго, перетворити цю частину світу у другий В'єтнам. Він обіцяв виборцям відтягнути усі американські збройні сили з Центральної Америки і припинити військову допомогу для правих режимів, які відмовляються від економічних реформ і обороняють інтереси багатіїв. Гарт покликався на заяву Мондейла, який, відповідаючи на запитання кореспондентів, сказав, що політика цілковитої ізоляції і відтягнення всіх американських збройних сил з-поза ЗСА не є правильною і може дуже легко довести до відкритої конфронтації.

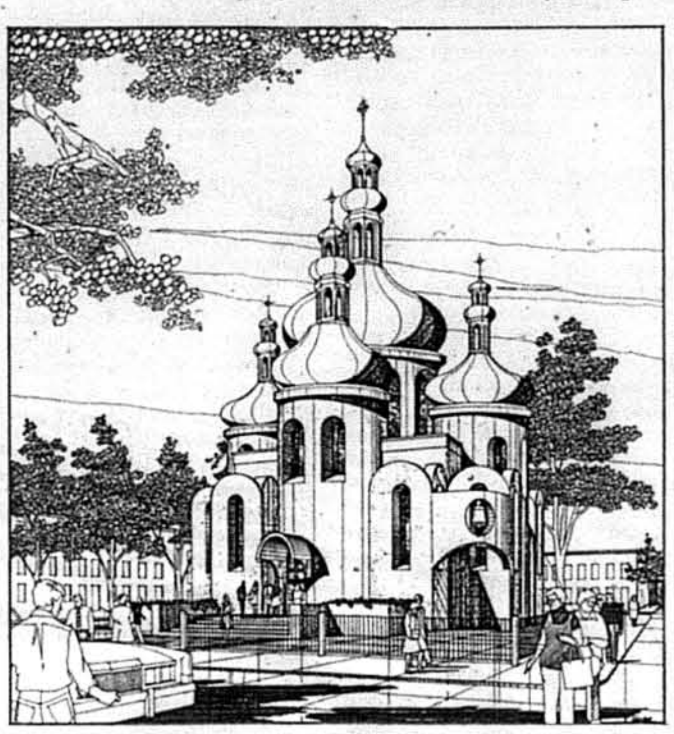
РЕЧНИКИ ПЕНТАҐОНУ заявили, що кубинські офіційні чинники тепло вітали 21 вистрілом з гармати, оркестрою і квітами совєтських „гостей" — 17,000-тонновий літаконосець „Ленінград", винищувач „Удалой", підводний човен із звичайною погінною силою і оливний танкер, які причалили до кубинського порту з офіційною візитою. Кубинське агентство Пренса Лятіна інформує, що совєтські воєнні кораблі перебуватимуть якийсь час у водах Куби, але нічого не згадує, чи вони братимуть участь у заповіджених морських маневрах разом з кубинськими кораблями. Як відомо, 20-го квітня ц.р. тут, в Карaïбському морі відбуватимуться американські двотижневі маневри з участю різнородних кораблів, летунства і 30,000 вояків.

Католицька парафія в Балтиморі будує свій новий центр

Балтимор, Мд. (В. Сущко). — Як інформує місцевий Бюлетень української католицької церкви св. Михаїла з 11-го березня 1984 року, на неділю, 29-го квітня ц.р., заплянована тут урочисте започаткування будови нового парафіяльного центру, який буде складатися з нової імпозантної церкви в стилі українського козацького барокко і з переробленого існуючого колишнього торговельного будинку, що є в безпосередньому сусідстві заплянованої церкви і в якому міститимуться парафіяльний уряд, мешкання священика, конференційна кімната, простора церковна заля, кухні, шкільні та інші кімнати.

Площу під церкву, як і згаданий будинок, закуплено ще минулої осени. Роботи над очищенням нутра будинку, як перший крок до його перебудови, вже почалися і вони відбуваються власними силами парафіян для заощадження грошей. Кошт побудови церкви і перебудови існуючого будинку виноситиме біля 1,25 мільйона долярів.

В тому дні, 29-го квітня, відбудеться в годині 3:30 по полудні урочисте посвячення площі під нову церкву, а опісля в 5-ій годині буде бенкет і забава в репрезентативному Гаят-Рідженсі готелі в центрі міста в дільниці Іннер Гарбор. Площа і будинок знаходяться при 2409 Істерн авеню. На посвячення площі рішено запросити представників міста, місцевих політичних діячів, як і пресу та телебачення. Будівельний комітет плянує мати для них інформаційну зустріч і мале прийняття з нагоди посвячення площі. Акт посвячення доконає декан о. Мартин Канаван, в асисті пароха о. Юрія Маркевича, і запрошених священиків із сусідніх парафій.

Українська католицька церква св. Архистратига Михаїла в Балтиморі. (Рисунок роботи арх. З. Мазуркевича)

Пляни нової церкви, як і перебудови будинку, виготовив відомий український архітект з Філядельфії, Зенон Мазуркевич.

Нова церква буде п'ятибанна, висотою 100 стіп, із позолоченими банями. Вона домінуватиме над околицею, яка, крім одного фабричного будинку, складається виключно із однородинних мешканевих домів. З фронту церкви, через Істерн авеню, простягається великий міський Паттерзон парк. Плян церкви одобрили Митрополича Консисторія і Архітектурна комісія міста Балтимору. Архітектурний вигляд міста Балтимору дійсно збагатиться чимсь новим, тим разом, зразком українського козацького барокко мазепинської доби. Сама будова почнеться в скорому часі по

Закінчення на ст. 4.

„ВЕЧІР ПІСНІ І ГУМОРУ" В ЛМКЛЮБІ

Ню Йорк. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 30-го березня ц.р., о год. 7-ій вечора, тут при 136 Друга авеню, відбудеться „Вечір пісні і гумору". У ньому візьмуть участь актори: Валя Калин і Іванка Коцонів — ліричні і романтичні пісні, Степан Магмет — сатира та Б. Базаля — акомпаньямент.

У СВІТІ

ІЗ СТРАСБУРҐУ, Франція, повідомили, що там у понеділок, 26-го березня, невідомий терорист п'ятьма пострілами з близької віддалі поранив американського консула в цьому місті, як він виходив зі свого дому. Потім група, яка назвала себе ливанською військовою революційною фракцією, призналася до вчинення цього терористичного акту. Лікарі говорять, що поранення 43-літнього американського дипломата Роберта Онана Гомма не серйозне, рани „поверхневі".

ПОЛІТИЧНЕ І ВІЙСКОВЕ положення в Бейруті залишається надалі дуже складним, а в деяких випадках ще більше ускладнюється і загострюється. Об'єднані сили мусулманських міліцій, які виступали спільно проти урядових військ президента Аміна Ґемаєля, тепер виявили, що їх інтереси не сходяться, а тому починають колотнечу між собою. Наприклад, друзи, які в основному заселяли приміські гори Шуф, тепер появилися в західньому Бейруті, де вони зовсім не є бажані. Мусулмани сунни виступають тепер проти міліції друзів. Майбутнє ливанської столиці, здається, не буде легким, як не буде легкою майбутня доля всього Ливану.

В ПОНЕДІЛОК, 26-го березня, минуло п'ять років від підписання мирного договору між Ізраїлем і Єгиптом, але ні в Ізраїлі, ні в Єгипті не було святкувань ні відзначення цієї дати. Ця дата дала нагоду керівникам обидвох країн, особливо керівникам Ізраїля, задуматися над дальшою долею добрих відносин цих двох країн не тільки в пору бурхливих подій сучасности, але й у перспективі на майбутнє. Договір між Ізраїлем і Єгиптом був першим мирним договором у відносинах між Ізраїлем і його численними арабськими сусідами, з якими треба жити поруч не тільки сьогодні, але й у майбутньому.

УРЯД ЧІЛЕ зарядив у понеділок, 26-го березня, дві ночі поліційної години в столиці Сантіяго, щоб попередити заплянoвані на цей час протести і демонстрації проти військового правління в країні. Командир військового гарнізону Сантіяго генерал Рене Відаль видав наказ про поліційну годину на основі запровадженого в суботу надзвичайного стану. Надзвичайний стан дозволяє місцевим командантам проголошувати поліційну годину, запроваджувати цензуру преси і забороняти збори. На час поліційної години забороняється появлятися на вулицях столиці будь-яким автомобілям і пішоходам.

КАНАДСЬКА ПОЛІЦІЯ оточила біля Монтреалю підміську віллю дружини колишнього шефа поліції Мехіко Сити, якого обвинувачують у незаконному переховуванні зброї, несплаті податків та контрабанді. Поліція і еміграційні власті Канади заявили, що такі дії мають на меті вислідити мексиканського шефа поліції Артуро Дуразо. Дружина Дуразо заявила, що її чоловік і 22-літній син перебувають тепер у Парижі. Канадські власті заявили, що Дуразо вклав свої незаконно придбані мільйонові капітали в канадські банки.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ель Сальвадор і Україна

Хтось скаже „де кум — де коровай" — що спільне тієї маленької держави в Центральній Америці з далекою за тисячі миль, куди більшою територією і числом населення Україною? Усе ж, поминаючи тісний взаємний зв'язок взагалі всіх міжнародних подій, в даному випадку наче автоматично пригадалася ця паралеля, коли в минулу неділю, 25-го березня ц. р.,відбувалися там президентські вибори.

Пригадаймо: Ель Сальвадор — величиною завбільшки стейту Массачуссетс і числом населення коло 5 мільйонів душ, себто менше, як було українців за Польщі між двома світовими війнами. Раніше мало кому відома ця маленька країна набрала міжнародного розголосу, коли стала безпосереднім предметом експорту комуністичної революції. Поведено цей експорт, очевидно, за пляном централі у Москві, але руками комуністичної Куби і напівкомуністичної Нікараґуа.

ЗСА рішили не допустити, щоб з Ель Сальвадору постала „друга Куба" і почали допомагати цій країні фінансово та вишколюванням тамошнього війська і всілякими заходами, щоб не допустити до зросту комуно-партизанського руху перекидуванням партизанів із Нікараґуа. Призначена президентом Реґеном двопартійна Комісія під проводом колишнього державного секретаря Генрі Кіссінджера подала у своєму довгому звідомленні цілу низку порад, вийшовши з засновку, що головною причиною заколоту в тій країні та успіхів комуністичних партизанів є місцева нужда.

У березні 1982 року під сильним натиском від Америки, відбулися там також вибори. Люди масово голосували без уваги на погрози від партизанів, які проголосили були бойкот виборів. Але в квітні 1982 року п'ять тамошніх правих партій створили коаліцію, яка покликала до життя консервативний правий уряд, що не знайшов підтримки в американській демократичній Палаті Репрезентантів, яка надалі відмовлялася підтримувати новий тамошній режим поважними сумами грошей та й принципово відкидає концепцію вислання проти тамошніх комуністичних партизанів американське військо.

Як сказано, в минулу неділю відбулися там нові вибори. Партизанські вожді, під натиском від міжнародної дипломатії, проголосили, що вони до виборів не підуть, але не будуть перешкоджати голосуючим. На телевізійних передачах можна було подивляти, які довжелезні черги стояли перед виборчими скриньками. Можна було почути відповіді тамошніх малоосвічених виборців на запити американських обсерваторів-журналістів: всі були надзвичайно вдоволені, були наче у святочному настрої, що ось дозволено їм знову голосувати. Вибори не мусять давати „автоматично" демократичний режим.

І тут саме насувається думка про Україну. Можна не раз почути: український нарід не доріс ще до демократії. Демократія найтривкіша система, яка, проте, вимагає політично зрілої нації. Вона складна, вона вимагає зрозуміння, що демократія може зберегтися тільки тоді, коли шанувати принцип компромісу між існуючою більшістю і меншістю, бо інакше не стане демократії, а настане авторитарний режим, який правитиме без уваги на бажання всіх тих, які не підчиняться сліпо і слухняно панівному режимові. Твердженню, що „українці не доросли до демократії і потребують сильну руку, яка повела би їх" — протиставиться твердження: український нарід зазнав стільки лиха від царської деспотії і від большевицького поліційно-військового режиму, підпорядкованому кремлівській кліці, що не захоче більше ніякої однопартійної системи. Українські гетьманці мудро роблять, коли підкреслюють, що вони є за відновленням Гетьманату, як традиційної влади, але на зразок англійської конституційної монархії. Шевченко був геніяльним поетом, але мудріший за всіх політиків: він прагнув для України „праведного закону Вашинґтона", і вірив, що Україна таки діждеться його колись.

Загальні, тайні, безпосередні і рівні вибори, інколи і пропорційні — це проявлювання, так би мовити, першої передумови демократизації. Виборці інколи помиляються, інколи гірко платять за ту свою помилку. Але мають змогу її направити. Бо нарід стоїть вище влади. Демократія — це не охлократія, це не панування юрби. Зрілість виборців полягає в тому, щоб вибрати кандидатів не за їх демагогічними гаслами, а державницьким хистом і здатністю. Всесвітня історія вчить, що демократичні вибори остаточно таки є основою тієї найкращої, складної і трудної, але тривкої системи, якою є демократія.

Богдан Остап'юк

40-РІЧЧЯ ІСХОДУ З РІДНОЇ ЗЕМЛІ

На провесні 1944 року, коли ще земля була вкрита снігом, рятуючи життя перед ордами новітнього Джінгісхана — Сталіна, що вдруге сунули зі сходу на нашу землю, — залишили ми рідну землю, столицю галицького Поділля Тернопіль.

Німецькі окупанти хотіли створити з Тернополя опірний пункт, щоб стримати наступ большевиків. У 35-денних боях між двома окупантами дощенту був знищений центр міста Тернополя. Із німецької залоги 1,500 вояків залишилося в живих лише 23 вояки, вони вбрід через став продерлися з залізного оточення і з'єдналися з іншими німецькими частинами. 16-го квітня 1944 року на сам Великдень вступили вдруге червоні „визволителі" до зруйнованого міста. На його руїнах довгий час стояла таблиця з написом російською мовою: „Здєсь бил город Тернополь". Кілька днів лежали трупи на вулицях, курились димом звалища-руїни. Так пам'ятної весни 1944 року вмирав давній Тернопіль після понад чотирисотрічного існування (Тернопіль був заснований 1540 р.).

Ніхто з нас не думав залишати рідної землі назавжди, тому одні виїхали до Станиславова, інші — до Стрия, Турки та інших міст. Ще інші поселилися хвилево над срібнолентим Сяном, у чудовій Лемківщині, в тому числі й автор цих рядків з родиною. Але коли большевики у липні того ж року зайняли цілу Західню Україну, ми були змушені залишити і цей останній клаптик рідної землі і податися у скитальську мандрівку. Опинившись у переселенчих таборах на терені Австрії та Німеччини, пережили ми страхіття бомбардування американських летунських з'єднань, під час якого загинуло багато наших втікачів, зокрема в Дрездені. Згодом пережили ми ще одно страхіття, а саме страх перед насильною репатріяцією большевиків на „рóдіну".

Нарешті після деякого відпруження та стабілізації наших побутових умов, почалося переселення нас усіх у заморські країни. Більшість з нас опинилися у ЗСА і Канаді. Не зважаючи на братню допомогу наших давніх емігрантів у пошукуванні праці та приміщення, перші роки побуту на новому поселенні не були для нас легкі. Але згодом ми пристосувалися до нових життєвих обставин, включилися у громадське життя і брали жваву участь у релігійному, національному, культурно-освітньому, політичному та економічному розвитку. Ми застали тут наші церкви, народні доми, зорганізовані громади, культурно-освітні товариства, навіть українські політичні організації і їх надбудову — УККА тощо.

Все це треба завдячити насамперед Українському Народному Союзові, який цього року відзначає 90-річчя свого існування. УНСоюз був, є і буде незнищимою фортецею американської України. Своєю працею здобули ми матеріяльні засоби та задовільно влаштували своє життя. Ми виховали дітей та внуків у релігійному та національному дусі і дали їм високу освіту.

Вклад праці останньої еміграції на новому поселенні

Остання еміграція, яку чомусь називають політичною (хоч більшість з нас залишили рідні землі не з політичних мотивів, але з мотивів рятування свого життя), внесла великий вклад праці на нових місцях поселення в ділянці культури, науки, політики, релігії, економії та в регіональній і молодечій ділянках. Завдяки безприкладній жертвенності, в тому новоприбулих насамперед, створено Український Науковий Центр з кількома катедрами україніознавства при Гарвардському університеті, який став нашою гордістю і науковим авторитетом для чужих. Проф. д-р Володимир Кубійович, один з останніх наших найвизначніших вчених, голова НТШ в Европі, опрацював та видав разом із штабом українських науковців Енциклопедію Українознавства (загальну і гаслову частину), у тому два томи англійською мовою, а зараз закінчується гаслова частина ЕУ в українській мові. Обидві Енциклопедії — ЕУ і АЕУ, стали найціннішими книгами. знання та інформацій про Україну, стали, так би мовити, метрикою українського народу.

Український Народний Союз,у його 50-річчя підсилений новими емігрантами з України, досяг незабаром свого апогею і кількістю членства і розміром майна. Своєю наполегливою працею, органами преси — „Свобода", англомовний „Український тижневик" та видавництво книжок, УНСоюз інформує вільний світ про Україну, про наші завдання, домагання та стремління землі наших батьків до державної незалежности. При цьому варт згадати, що і поза Видавництвом „Свобода" редакторами та видавцями наших квартальників, місячників, двотижневиків, тижневиків, щоденника є переважно нові „емігранти", тобто люди, які прибули до цих берегів вже після закінчення Другої світової війни. З рядів професіоналів останньої хвилі еміграції, які зностріфікували свої дипломи або набули їх тут, вийшло багато науковців, спеціялістів багатьох ділянок, що стали викладачами і професорами університетів, коледжів та різних наукових закла-

Закінчення на ст. 3.

Василь Витвицький

МУЗИКА І ПОЛІТИКА

III.

Яскраве світло на стан музичної справи в Совєтському Союзі кидають безупинні втечі музик, які в численних випадках „вибирають волю" просто з концертних, чи оперних заль. За всю історію музики — це явище небувале. З музик утікачів з Совєтського Союзу можна було б сьогодні на Заході скласти чи не цілу оркестру. Навіть син відомого композитора Димитрія Шостаковича, навіть він скористав з свого виїзду на чолі Симфонічної Оркестри Радіо й телевізії СССР і після одного концерту в Західній Німеччині пішов разом із своїм сином на місцеву поліційну станицю з заявою: „Хочемо залишитися!"

Колишній професор консерваторії в Києві Андрій Ольховський, який мав змогу довго і близько приглядатись совєтській політиці на полі музики, написав і видав в американському видавництві Прегера (1955 р.) книжку під заг. „Music under the Soviets". У ній він пише про нечувану агонію мистецтва в совєтських умовах, що — на його думку — є наслідком „безпрецедентного поневолення політичною владою, яка підкорює мистецтво своїм політичним цілям" (стор. 276). А. Ольховський окремо заторкнув питання музичного життя в Україні, пишучи про „повне поневолення української музики" (стор. 250). Далі читаємо там: „Намагання підкорити музику політичним цілям стало особливо гостре в Україні, де воно було спрямоване не тільки проти якогонебудь зв'язку української музики з сьогочасною західньою музикою (наклеймованою як „формалізм" і „космополітизм") але й — і це особливо важливе — проти всяких проявів бажання української музики досягти своєї власної оригінальности".

До цього слід зауважити, що совєтська музична політика в Україні виразно двоторова. З одного боку місцеві музичні політруки дбають безперебійно, щоб пригашувати усі яскравіші спалахи у творчості українських композиторів і прислонювати усі оригінальніші прояви. З другого боку з Москви час від часу приїздять що відоміші композитори й музичні критики на те, щоб явно-славно ствердити, що в українській музиці нічого оригінального і вартого столичної уваги не діється. Це по засаді: що вартісного й своєрідного може постати в Україні?

Становище музики й музик у націонал-соціялістичній Німеччині було дещо інакше, ніж у Совєтському Союзі. Це не тому, що гітлерівський режим був ліберальніший від совєтського, а просто тому, що був зайнятий іншими більш пекучими справами й акціями. В основі підкорення музики політиці було в обох системах ідентичне. У першу чергу з музичного життя Німеччини усунено з усією послідовністю й брутальністю усі без винятків твори жидівських композиторів. Добір концертових програм і оперних вистав ішов по шляху якнайбільшого підкреслення німецького націоналізму й імперіялізму. В країнах присуджених на статус колоній Третього Райху панувала тенденція безоглядного нищення, або примітизування всяких виявів культурного життя, в тому й музичного. Пригадується, як у Львові композитор Василь Барвінський клопотався справою збереження і заховання рукописів Миколи Лисенка. Річ у тому, що у Львові було чимало цінних автографів Лисенка. Була небезпека, що, попавши в руки комусь з-поміж німецьких чиновників, ці рукописи можуть бути знищені.

Слід згадати, що вияви спротиву режимові траплялися в самих німецьких музичних колах неодноразово. Визначний композитор Павль Гіндеміт на знак протесту покинув Німеччину і виїхав до Америки, де знайшов дуже пригожу атмосферу для своєї творчої й диригентської праці. Композитор Карль Орф у своєму музично-театральному творі „Розумниця" дав сатиричний образ безоглядного, загонистого короля (тобто: фюрера). Сільська дівчина проявляє там куди більше розуму і суто людських прикмет — ніж він.

Великого розголосу набрав був виступ чеської оперної співачки в опері „Лібуше" Бедржиха Сметани. В цій опері солістка, а згодом і хор співають заключну сцену на словах „Чеський народ не згине!" Під німецькою окупацією твір був заборонений. Співачка Марія Подвалова довела до тайного виконання опери і відспівала останню сцену, спів якої ентузіястично підхопила уся присутня публіка. По закінченні опери, коли ще не втихли були голосні оплески слухачів, Ґестапо арештувало співачку і посадило на два роки в концентраційний табір.

Недавно на сторінках паризької „Культури" появився був цікавий допис з Польщі. Автор інформував читачів журналу про панівні тамошні настрої, пережиття і сподівання. Жартуючи він пише, як то поляки надіються, що їх урятує Папа і Пендерецкі. Що з римським престолом зв'язані сподівання польського народу як не на порятунок, то бодай на оборону — річ відома. Та хто такий Пендерецкі? Кшиштоф Пендерецкі (нар. 1933 р.) передовий

Закінчення на ст. 4.

ЧИСТОТА МИСТЕЦТВА

На початку цього року в щоденнику „Свобода" друкувався репортаж про відвідини редакції представниками Комісії Народного Мистецтва СФУЖО, коли ці представниці Комісії: Н. Данцленко, Л. Бурачинська, У. Дячук і Л. Волинець, висловилися про головні напрямні праці Комісії, особливо підкреслюючи її основне завдання: плекання українського народного мистецтва в найбільш автентичній і чистій формі. Для цього служитимуть різні заходи: опрацьовання статтей і наукових та популярних розвідок з поодиноких ділянок українського народного мистецтва і поміщування їх у найбільш поширених українських часописах і журналах для кращого інформування загалу громадянства".

У сьогоднішньому числі розпочинаємо цикл заповіджених статтей статтею Лідії Бурачинської. Статті інших авторів — знавців і дослідників з тієї ділянки — будуть появлятися періодично в цьому місці. — Ред.

СФУЖО

Л. Бурачинська

Народне мистецтво — важливий чинник нашої культури

Народне мистецтво, або, як дехто воліє називати його, прикладне мистецтво, стало важливим чинником нашої культури. Хоч деяка кількість наших культурних чи політичних діячів відкидає його значення, вважаючи його примітивним, то все ж їх підхід до цього явища можна вважати поверховним. Народна культура може бути дуже багатою, і залежить від нашого власного підходу до неї. Пригадаймо собі, до яких висот підніс українську народну пісню Володимир Івасюк, чи яке значення може осягнути український народний рушник чи килим! Це все залежить від того, як ми самі поставимо справу нашого народного мистецтва. Коли підійдемо до нього, як до твору, що його формував тисячоліттями наш народний геній у глибині свого єства, а тепер його підіймає з забуття український мистець, тоді ми даємо йому нагоду очарувати нас силою свого відчуття, що заговорило новою мовою з-поза віків.

Тому в кожній українській хаті народне мистецтво зайняло своє місце. Над іконою приміщений вишиваний рушник, на столі вишиваний настільник, на столику керамічна ваза з квітами. А в ґардеробі кожної жінки є вишита сукня чи блюзка. Також дітей зодягаємо в вишиване вбрання. У наш весільний обряд увійшов тепер коровай, як обов'язкове весільне печиво. У кожній місцевості, де живуть наші люди, знайдете когось, що вміє написати писанку чи зладити кераміку.

І в Україні цей домашній промисл поширився. Щоправда він не охопив кожної хати в місті, а держиться радше відлеглих сіл, де жінки працюють в артілях домашнього промислу. Такий домашній промисл підтримує державу і в ньому практикуються відзначання талановитих виконавців і майстрів. Є навіть школи, де вчать кераміки й ткацтва. Відбуваються виставки творчости народних мистців, де можна подивляти (але не купити) кращі твори.

Твори народного мистецтва розробляють у нас музеї. Тепер немає більшого міста, в якому не було б музею домашнього промислу. Щоправда, не кожен музей навчає. Але в кожному більшому місті відбуваються курси вишивки, писанкарства чи кераміки. Отже, хто має замилування до якоїсь галузі народного мистецтва, — легко може того навчатися. у Канаді роблять це два музеї — у Саскатуні та в Едмонтоні. У Саскатуні є Музей Союзу Українок Канади, що приміщений у спеціяльному для цієї цілі збудованому будинку. Цей Музей опрацював показ навчання писання писанок у формі фільму, що його вживають у школах Канади. А в Едмонтоні Музей Ліги Українських Католицьких Жінок (ЛУКЖ) випустив ряд інструкторок, що влаштовують курси вишивки і кераміки по провінції Альберта. По закінченні курсів їхні мистецькі праці раз у році виставляють у Музеї Альберти. Також у Торонто є два Музеї — СУК і ЛУКЖ — що навчають вишивки.

В Америці є Український Музей у Ню Йорку, що навчає вишивки й деревоізьби; цей Музей, як Музей Союзу Українок Канади, ведуть фахові сили. Тому виставки, що їх улаштовують музеї, є на найкращому рівні. При допомозі їх, як і курсів, ведених у тих музеях, поширюється знання

(Продовження на ст. 4)

Лідія Бурачинська — дослідниця українського народного мистецтва, авторка численних статтей і розвідок, колишня редакторка журналу „Нова Хата" у Львові та „Нашого Життя" у Філядельфії, почесна голова СУА та колишня голова СФУЖО.

Марія Лоґуш

МИ ВСІ ЗМАГАЛИСЯ ЗА ВОЛЮ ЗАКАРПАТТЯ

В 45-ліття державности Карпатської України

I.

Другий семестр навчання на Високій Торговельній Школі в Празі для мене успішно закінчився, але я не спішилась їхати додому на Закарпаття, бо, по-перше, вже від грудня 1937 року співпрацювала в Празькому радіо в передачах для Підкарпатської Русі (як вона тоді звалась), а по-друге, на початку липня 1938 року відбувався великий „Слет Соколів", найбільшої популярної чехо-словацької спортової організації, в якому ми, українські Соколи,також були учасниками. Кількатисячна участь молоді в цьому „Слеті", на який прибула велика кількість представників із сусідніх приязних країн — Болгарії та Югославії, перетворили цю імпрезу в могутню національну маніфестацію і вона була останньою такого роду маніфестацією перед трагедією чеського народу в наслідок окупації Чехії німцями в березні 1939 року.

Найбільшою атракцією на цьому величавому святі були легкоатлетичні та вільно-руханкові покази молоді, з якої найбільше число вислав на цей зліт на власний кошт, одягнувши її в прекрасні спортові уніформи, великий чеський меценат, продуцент популярного взуття Томаш Батя, який мав свій осідок в місті Злін, і якого він був властивим творцем, бо тут містилися його фабрики, що давали працю сотням працівників. Підприємство було настільки модерно зорганізоване й устатковане, що воно служило на показ для тих, що хотіли побачити першу в цій країні конвеєрну систему праці,введену Батєю на зразок американської. Всі працівники підприємства Баті мали широке соціяльне забезпечення; тут були на місці школи для молодих робітників, які крім загальної освіти відразу вивчали процес виготовлення взуття; були тут взірцеві гуртожитки з розваговими програмами, зокрема плекання спорту. Хочеться тут сказати, що головним кухарем величезної харчівні для обслуги підприємства був українець родом з Поділля.

На завершення цього могутнього здвигу відбувся величавий похід всіх учасників, які в барвистих одягах — югослав'яни, болгари, чехи, словаки, українці — наче гирлянди квітів, вилися старими брукованими вулицями стовежатої Праги — танцювали, співали, фотографувалися й обіцяли втримувати листовний зв'язок — словом, це було справді велике свято слов'ян. Не було ніяких мовних бар'єрів — хорвати й серби прекрасно розуміли українську мову, а ми їхню. Не бракувало тут і бачванських русинів. З болгарами розмовляли ми на всіх слов'янських мовах, докупи їх звівши, а решта доповнювалась знаками. І яких пісень ми не переспівали! Пригадую, як наші дівчата, Лідка і Галя Манжули (кубанки), Ліля Антонович (тепер Рудницька), Оксана Вікул, Оксана Січинська (тепер Шандор), Роня Риндик, Вітя Муралевич, Ліля Балабас та інші, ключами ходили в супроводі чарівних болгар, сербів й хорватів, а що вже й казати про македонців, отих засмаглих красенів, які захоплювались нашими піснями, й один музикальний молодець записав ноти на всі пісні, що їх я мусіла переспівати. Це була прекрасна молодість! Здавалось, яке чудове майбутнє перед нами! А вже не за цілі три місяці чорні хмари повисли над усім тим багатющим товариським і культурним життям.

В половині липня я вирішила таки поїхати на Закарпаття й стати на працю до банку, щоб набути частину приписаної моїми студіями практики. Завдяки інж. Леонідові Романюку, відомому пластовому діячеві, я влаштувалась таки в Мукачеві в Підкарпатському банку, де він був головним бухгальтером.

Було чудове літо; поза працею ми відбували з товаришами по студіях — пластунами різні прогульки по довколишніх селах, відвідуючи знайомих, або виїздили поїздом в неділі на Верховину — 120 кілометрів на північ від Мукачева, в пасмо гірських хребтів Карпат, у моє рідне село Скотарське та околиці. Не думали ми ніколи про якісь вигоди, не мріяли про спортові авта, не шукали розваг тільки для розваг, але всю нашу активність постійно пов'язували з національною роботою, бо всюди ми несли з собою наші прекрасні пісні, наші розповіді про славну історію України й про те, що нас ждуть великі завдання на службі свого народу.

Ще сьогодні відчуваю той запал й вогонь, з яким ми долали всякі негоди й перешкоди наших мандрівок. З якою вдячністю згадую всіх тих прекрасних, добрих простих селян, які виходили нам назустріч із збанком свіжого і холодного, як гірський потічок, квасного молока. А якщо ми спромоглися вибратись на близькі полонини й відвідати вівчарів, то вони нас гостили знаменитою бриндзею і вівсяним хлібом. Вони, перебуваючи ціле літо на плаях з кошарами овець, раділи такими гістьми, як ми, й нерадо, як час приходив, з нами розставались. До пізньої ночі лунали пісні й звуки трембіт, які котилися по гірських узбіччях до верховинських хат, і нам також було жаль покидати цих прекрасних, здорових, засмаглих вітром і сонцем карпатських леґінів.

І нагло все пішло шкереберть: почалось із проголошення загальної мобілізації чехо-словацької армії десь у половині вересня, і ми більш із романтики, як із серйозного трактування цієї події, супроводили наших недавніх шкільних товаришів, тепер вояків та офіцерів, „на вóйну"; ніхто ще не міг справді збагнути, що це вже було передвістям великої бурі, яка започаткувала Другу світову війну.

• • •

Вранці, 2-го листопада 1938 року, я прийшла, як звичайно, на працю й ще не встигла взятись за роботу, як інж. Романюк покликав мене до свого бюра й порадив ще сьогодні виїхати до Праги, бо того дня вранці мадярські терористи як аванпости мадярської армії зробили кілька нападів на південних кордонах Карпатської України. Незабаром по радіо повідомлено було про вислід й рішення Віденського арбітражу, згідно з яким віддано Мадярщині найважливішу частину території Карпатської України із містами Мукачевом, Береговом та столицею Ужгородом. Найважливіше, що цим перервано основну залізничу сітку з вузловим пунктом — Чоп, так що потяг, яким я того дня о 4-ій годині по полудні виїхала з Мукачева, був останнім, що ще долучився в Батьові (це між Мукачевом й Чопом) до трансконтинентального експресу Букарешт-Прага.

(Продовження буде)

СОЮЗОВЦІ! ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА МАЛУ СУМУ НЕ Є ЖАДНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ. ПЕРЕВІРТЕ НЕГАЙНО ВИСОТУ СВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПІДНЕСІТЬ ЙОГО ДО ТАКОЇ СУМИ, ЯКА ВІДПОВІДАЛА Б ПОТРЕБАМ ВАШОЇ РОДИНИ. ЧИМ БІЛЬША РОДИНА, ТИМ БІЛЬШЕ ТРЕБА МАТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЬ НА НЕОБМЕЖЕНУ СУМУ 50,000, 100,000, 200,000 І БІЛЬШЕ ДОЛ. РАДИМО ВАМ ЩЕ СЬОГОДНІ ПЕРЕВІРИТИ ВИСОТУ ВАШОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

40-річчя...

Закінчення зі ст. 2.

дів. Зокрема у ділянці медицини — сотні наших лікарів зайняли керівні місця в лічницях, в інших здоровних закладах та у власних лікарських канцеляріях. Українське жіноцтво з нової еміграції також зміцнило ряди Союзу Українок Америки. Своєю жертвенною працею українки внесли великий вклад у різні ділянки нашого громадського життя. В останніх роках СУА створив Український Музей, у якому зберігаються цінні пам'ятки переважно нашого народного мистецтва. Праця УМ здобула серед американського суспільства велике признання та можливість діставати фінансову допомогу.

В економічній ділянці зайшли теж нові зміни, новоприбулі до Північної Америки українці створили сітку кредитових станиць, ощадностевих відділів „Самопомочі" і подібних інституцій, у яких складають свої ощадності десятки тисяч українців. Маєткові прибутки цих інституцій поважні — вони становлять багато мільйонів долярів, ставши економічною базою у нашій великій громаді. Кредитівки жертвують щедрі пожертви на наші культурно-освітні, наукові та політичні цілі.

„Нова еміграція", як ми себе популярно називаємо, створила найвищу репрезентативну політично-громадську надбудову українців у вільному світі — Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ). На Четвертому СКВУ дійшло до згоди і порозуміння між усіма партіями. До цього успіху причинилися наші митрополити, зокрема Митрополит-архиєпископ Степан Сулик, який у своєму „Зверненні" закликав до згоди і єдности.

У релігійній ділянці настали великі зміни і пожвавлення з тим моментом, коли із заслання повернувся у 1963 році найбільш достойний наслідник Слуги Божого Митрополита Андрея Кардинал і Патріярх о. Йосиф Сліпий. З цього часу почалася нова доба у нашій Українській Католицькій Церкві. Своїми виступами в обороні нашої Церкви на Ватиканських соборах та на зустрічах з головами багатьох держав Патріярх Йосиф підніс престиж нашої Церкви в обличчі всього світу. Він збудував у Римі Собор св. Софії, оснував Український Католицький Університет св. Климента в Римі, відкупив святиню св. Сергія і Вакха, відновив та придбав інші будівлі. Він став Пробудником і Відновителем нашої страдальної Церкви.

Не зважаючи на достаток і добробут в країні нашого поселення, ми не забуваємо і ніколи не забудемо нашу рідну Україну, у якій більшість з тих, що приїхали сюди по Другій світовій війні, народилися, виросли, розпочали або й набули освіту, і де для старших з нас проминули молоді літа. З поселень у вільному світі дехто з нас (а особливо наші діти) мав змогу відвідати Україну, своїх рідних, оглянути рідні сторони, які змінилися до непізнання. Ми завжди цікавимося та слідкуємо за життям наших братів і сестер у поневоленій батьківщині, помагаємо їм по змозі наших сил, зокрема морально стараємося допомагати тим, хто карається по тюрмах і на засланнях, щоб влегшити їхні страждання і горе.

Туга за втраченою батьківщиною стала зародком, дала імпульс до створення реґіональних комітетів, земляцьких об'єднань, які охопили майже всю територію Західньої України. При НТШ постала Комісія Реґіональних Дослідів і Публікацій, що своїми порадами, вказівками та реґіональними конференціями допомогла зібрати матеріял для відносних реґіональних збірників. Редколегії цих земляцьких об'єднань видали досі 35 збірників, у яких насвітлено історію, життя, події своїх вужчих батьківщин. Большевики, побачивши нашу працю, видали й собі 26 томів „Історії міст і сіл УРСР", у яких зфальшували історію України, перемінили назви міст і сіл. Все це в совєтах видано згідно з інструкціями комуністичної партії, де російсько-комуністичну окупацію українських земель представлено, як благо для українського народу. Видавши 35 томів наших реґіональних збірників, українці у вільному світі дали належну відсіч большевицьким фальсифікаторам дійсности і історії України.

Все це — лише деякі важливі аспекти праці, яку виконала нова еміграція на нових місцях поселення. Таким чином нова еміграція, яка залишила рідну землю 40 років тому, не змарнувала, не прогайнувала цього часу, але навпаки дала великий вклад праці у різні ділянки культури, науки та інших знань. Вона чесно сповнила свій обов'язок супроти поневоленої, але нескореної України.

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що 20-го березня 1984 року, по довгій і тяжкій недузі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, помер в Клівленді, Огайо

бл. п.

МАТВІЙ ТОРКОНЯК

нар. 14-го чевня 1909 р., в с. Велесневі, Бучацького повіту, в Україні.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 24-го березня 1984 р., в Пармі, Огайо, в церкві Святої Покрови та похований на парафіяльному кладовищі.

Залишив в смутку:
кузина — СЕМЕНА КРІСПАТОГО з родиною та племінниками
кузина — ВАСИЛЯ КІНДРАТА
родину — в Україні й на засланні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 27-го березня 1984 р., на 76-му році життя, по довгій і тяжкій недузі з Волі Всевишнього відішла у Вічність наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.

Розалія Пригоженко

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, 30-го березня 1984 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів, 109 Іст Тейбор Рд., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в суботу, 31-го березня 1984 р. з того ж заведення до української православної катедри св. Володимира, де буде відправлена СВЯТА ЛІТУРГІЯ о год. 9:30 ранку, а опісля Тіло Покійної буде перевезене до Церкви-Пам'ятника в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., де буде відправлено ПАНАХИДУ і Тіло буде поховане на українському православному цвинтарі св. Андрія.

В глибокому смутку:
чоловік — МИКОЛА
дочка — ВЕРОНІКА і МАТІЯСОВА
вдова в Чехо-Словаччині
внучки:
ЯРОСЛАВА з мужем МИРОСЛАВОМ МУЗИКА і з дітьми ВІРОЮ і ДАНИЛОМ
МАРСЕЛА з мужем ЗБИШКОМ СІЛЕЦЬКИМ і дітьми ЯРОСЛАВОЮ і РОМАНКОЮ
ОЛЕНА з мужем ПЕТРОМ КАЛДИНСЬКИМ і з дітьми ЛЕНОЮ і СУЗАННОЮ
всі живуть на Словаччині
внучка — ВІРА з мужем ВЛАДИСЛАВОМ БОРШИНСЬКИМ
правнуки — ВЛАДИСЛАВ, ХРИСТИНА, ФИЛИП і МАРКО

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!
Хай прибрана земля буде Їй легкою.

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 26-го березня 1984 р. відійшла у Вічність наша Дорога МАМА і БАБУСЯ

бл. п.

ІРИНА СКОЧДОПОЛЬ

з дому БОЙЦУН

уроджена у Станиславові, Україна, 17-го квітня 1908 року.

Донька — УЛЯНА ГРИНЬ із чоловіком ІГОРЕМ
Внуки — АНДРІЙ і ХРИСТИНА
Вуйко — СТЕПАН РІПЕЦЬКИЙ
Кузинка — ЯРОСЛАВА ЯЦУШКО
Ближча і дальша Родина

•

Замість квітів, просимо складати пожертви на Патріярхат або на Український Музей в Ню Йорку.

З невимовним жалем і смутком повідомляємо всіх Пластунів і Громадянство, що 26-го березня 1984 року відійшла на Вічну Ватру

сл. п. сеніор керівництва

ІРИНА СКОЧДОПОЛЬ

одна з основників Пластової Станиці Гартфорд, Конн., довголітня пластова і громадська діячка, член Першого Куреня УПС ім. С. і О. Тисовських.

•

Опечаленій доні Уляні Гринь з мужем Ігорем, з Внуками та Родині складаємо наші глибокі співчуття.

Пластова Станиця
Осередок Праці УПС
Пластприят Гартфорду, Конн.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ

1-84

1,000.00 дол. д-р Петро Пшик,
по 500.00 дол. Адріян А. Долинський, д-р Роман і Лідія Смик (з нагоди 92-ліття Уродин Блаженнішого Патріярха Йосифа),
150.00 дол. д-р Роман і Лідія Смик (замість квітів на могилу бл.п. Софії Лев, Іванни Стрільбицької, і д-р Антона Жуковського),
по 100.00 дол. інж. Остап і Ірена Захарків (з нагоди 92-их Уродин Блаженнішого Патріярха Йосафа), д-р Михайло і Марія Логаза (з нагоди Різдва і Ім'янин Блаженнішого Патріярха Йосифа), Ігор Мельникович (у другу річницю смерти Мами бл.п. Анни Мельникович), Дмитро і Тетяна Німилович, Оксана Поритко (у пам'ять Мужа бл.п. Івана Поритка), д-р Роман і Лідія Смик (родинний даток за І. квартал 1984р.), Модест й Ірена Кливак, Марія Гіщинська, д-р Володимир Кліш, Українське Лікарське Товариства Північної Америки, Відділ Середній Ню Йорк,
75.00 А. Гуцуляк,
по 50.00 дол. Йосиф Губчак (місячна пожертва), Стефан Гук, Марія Білозор, Володимир і Анна Сусла (у пам'ять Тата бл.п. Отця Архипресвітера Василя Лара), д-р С. Клюфас (на видання Ґенетичного Словника бл.п. Проф. д-ра Миколи Доберчака),
40.00 дол. Ірена Повзанюк з родиною (Коляда),
30.00 дол. Ярослав Ґелета,
по 25.00 дол. Роман і Орися Лаврович, Родина Посполита (переслав М. Бойко), Степан Галайда, мґр. Мирослав і Анна Зобнів, Джерри Козак, Ярослав Качай, д-р Ірена Крамарчук (замість квітів на могилу бл.п. Мирослава Кознарського), Станислав Берегулька (у пам'ять бл.п. інж. Еміля Скремети), Володимир і Галина Климків (замість квітів на могилу бл.п. інж. Евстахія Филиповича),
по 20.00 дол. Володимир і Емілія Процінські, Зиновій М. Ґловяк,
15.00 дол. мґр Юліян Бачинський,
по 10.00 дол. Мирослав Мичковський, Степан Новоженюк,
5.00 дол. Марія Піпа,

260.00 дол. Українське Патр. Товариство, Відділи: Ню Гейвен, КТ. - додаткова збірка - переслав Михайло Бойко

Збірка в Лос Анджелес, Кал. - переслав д-р Олег Снилик,. зложили:
по 100.00 дол. д-р Володимир і Люба Палашевський, д-р Олег і Калина Снилик,
по 25.00 дол. Нестор і Віра Василин, Наталія Березовська,

Листа ч. 1790 - збірка Маямі Біч, Фла. - збірщики: Вероніка Цегельська і Франко Гурин,
зложили:
по 25.00 дол. Михайло і Ірина Куриан, М.П. Гарматій, Оксана Шумило, д-р Едвард і Дарія Жарські,
по 20.00 дол. Франко Гурин, Осип Сохор, З. Питляр,
по 10,00 дол. Павло Дубас, Володимир і Марія Філас, Омелян і Марія Граб, Андрій і Люба Маринюк, Іван і Ева Дідич, Григорій Запарнюк, Іван Гійдна, Василь Бора, Борис Дурбак, Петро Грицишин, Михайло Андрійович, Петро Винаш, Роман Балабан, Н. Угляр,
по 5.00 дол. Богдан Дайчиківський, Осип Дмитрів, Осип Дрозд, Петро Гуменюк, Михайло Яремко, Надія Мудрейко, Теодор і Надія Спас, Т. Гарасим,
3.00 дол. Надія Лотоцька,
по 2.00 дол. Михайло Дрозд, Петро Бедрій, Іван Гарущак, Мирослав Тушкалюк, Юрій Клисфя... (нечітке),
1.00 дол. Рубек,

Листи ч. 1745 і 1744 - збірка замість квітів на могилу бл.п. Юстини Головчак з дому Блендей. Збірщик Ігор Пак у Філядельфії, Па. Листа ч. 1744
зложили:
75.00 дол. Родина Фусяк,
50.00 дол. Д-р Юрій і Наталія Попель,
40.00 дол. Родина Парфанюк (Монтреал),
по 30.00 дол. Родина Петула (Монтреал), Родина Лазор (Монтреал), Богдан і Наталка Леочко,
по 25.00 дол. Мирослав і Марія Лабунька, Родина Паславських (Монтреал), Мирон і Марія Масюки, Володимира і Теодозія Брикович, Родина Куриляків,
по 20.00 дол. Ольга Надраґа, Степан і Ярослава Белюхи, Володимир Стебельський, Родина Пуцило, Микола і Катруся Штині,
по 10.00 дол. Ігор і Соня Кондрат, Петро і Марія Годованець, мґр Володимир і Марія Петришин, Родина Гірняк (Монтреал), Марія Келлер, Іван і Марія Сліпець, Родина Ленко, Олена і Таня Господаревські, Маркіян і Люба Онуферки, інж. Володимир Винницький, Родина Ковалишин,

Листа ч. 1745
зложили:
40.00 дол. Володимир Маркевич,
30.00 дол. Ігор і Люба Пак,
по 25.00 дол. д-р Тетяна і Зенон Цісик, Іван і Софія Головко, Евген і Леся Баранець, Л. і Т. Гриців, д-р Романа Навроцька, д-р Леонід і Ірена Рудницькі,
по 10.00 дол. Ольга Дубик, Стефан Макух, Емілія Панасюк, Іван і Надя Гафткович,
5.00 дол. Семен і Надія Колодій,

Коляда 1983 р. - Українське Патріярхальне Товариство в Геммонд, Манстер і околиці (Індіяна північна), - групи колядників під проводом Васлия Шуї і інж. О. Войтечка.
зложили:
по 20.00 дол. д-р Микола Гнатик, д-р Мирослав Лібер,
по 10.00 Михайло Ткачук, Петро Бабій, о. Крил. В. Возняк, Василь Шевців, Василь Шуя, Володимир Гриб, В. і І. Непіп, Теодор Дзюба, В. Турчиновський, інж. О. Войтечко, Петро Процик, Андрій. Чий, Н. Білецький,
по 5.00 дол. Юліян Чорній, Антон Волох, Степан Мадинський, Михайло Білик, Ст. Васильський, Н. Матійчук, Олександер Куц, Василь Кравчишин, Н. Куземка, адв. Орест Шевців, Микола іваxів, М. Щебило,
3.00 дол. Ігор Мединський,
2.00 дол. Іван Кшановський,

Поправка

У списку збірки замість квітів на могилу бл.п. інж. Евстахія Филиповича у Філядельфії в грудні 1983 р. неподана сума 20.00 дол. від П-ва Маріяна і Люби Онуферків.

Товариство Свята Софія - Комісія Патріяршого Фонду - складає щиру подяку усім Вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку:

IRS No. 23-7430645

Чеки просимо виставляти на:
St. Sophia Religious Assoc. - Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:
7911 Whitewood Rd.,
Philadelphia, Pa. 19117

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, 14-го березня 1984 року, втомившись життьовою мандрівкою, на 84-му році життя, у Рочестері, Н. Й., відійшов у Вічність

бл. п.

Климентій Косановський

В п'ятницю в каплиці похоронного заведення „Ґрей" в Порт Джервіс, Н. Й. відбулися похоронні мольби, а в суботу в церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й. — Служба Божа і Панахида за спокій душі Покійного при участі Родини (з близька і далека), Приятелів і Знайомих.

За теплі слова потіхи, всі відправи — ми щиро дякуємо Всеч. о. парохові Юліянові Осадці, о. диконові Богданові Карасеві за асистування у відправах, як також в останній дорозі Покійного на місцевий цвинтар в Ґлен Спей, Н. Й.

Всім Вам Отцям, Родині, Приятелям і Знайомим щиро дякуємо, просимо про молитви, а нашого бл. п. Клімунчика прощаємо ось так:

Спи Клімку — спи...
Про Волю-Долю сни, про Долю-Волю Вітчини —
Чи ж можуть бути кращі сни?

ОЛЬГА і БОГДАН ЧАПЛЯ

Складаємо ось такі пожертви:

на церкву св. Володимира в Ґлен Спей	$100.00
на церкву свв. Петра і Павла в Ґлен Спей	50.00
на Патріярший Фонд	50.00

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашої Найдорожчої МАМИ

св. п.

НАДІЇ БУКОЄМСЬКОЇ ГАВРИЩУК

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в суботу, 7-го квітня 1984 р., о год. 10:30 ранку
в церкві св. Трійці в Стетен Айленд,
в манастирі оо. Василіян в Ґлен Кові
та в інших церквах.

До ласкавої участи в Богослуженнях та про молитви за душу Покійної просять:

дочки —
ІРИНА МОРОЗ з чоловіком і сином
ОЛЬГА ТРУШ з родиною

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ і МАМИ

св. п.

ВІРИ КУЛИК

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ

у вівторок, 3-го квітня 1984 р., о 9-ій год. ранку
в церкві св. Вознесіння
Ірвінґтон Авеню, Maplewood, N.J.

Приятелів і Знайомих проситься згадати Покійну у своїх молитвах.

Муж — ДМИТРО
Дочки — ВІКТОРІЯ, ЛАРИСА і НАТАЛКА

У глибокому смутку повідомляємо Громадянство, що дня 26-го березня 1984 р., по тяжкій недузі, відійшов у Вічність наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

Корнель Прохурський

ПАНАХИДА в четвер, 29-го березня 1984 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевича при 109 Іст Тейбор Рд., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в п'ятницю, 30-го березня 1984 р., о год. 9-ій ранку до церкви Благовіщення, а потім на український католицький цвинтар на Факс Чейсі.

Горем прибиті:
дружина — НАТАЛІЯ
дочка — МАРТА ВОЛЧАК з чоловіком БОГДАНОМ
дочка — ОЛЯ СИПОВ з чоловіком ГРИГОРІЄМ
дочка — ДАРІЯ
внуки — АНДРІЙ й УЛЯНА
Ближча і дальша Родина в Україні

Музика...

Закінчення зі ст. 2.

сьогочасний польський композитор, стовідсотковий авангардист. Його твори своєю оригінальністю, винахідливістю і сміливістю здобули поширення і славу в цілому культурному світі. Відзначення, нагороди, почесні докторати і — врешті — замовлення на нові твори сиплються на нього з усіх усюдів: з Америки, Англії, Італії, Франції, Німеччини, Австрії. Працюючи директором Музичної Консерваторії в Кракові, Пендерецкі знаходить час для постійних виїздів і контактів з широким музичним світом. Недавно під кінець 1983 року Національна Симфонічна Оркестра у Вашінгтоні виконала під керівництвом Мстислава Ростроповича кілька частин з „Реквієм" Пендерецкого, твору написаного під враженням останніх подій у Польщі.

Згаданий вгорі жарт має свою глибоку вимову. Як з нього видно, дехто з-поміж поляків з популярністю свого композитора пов'язує надії на те, що світ Польщі не забуде. Це й підтверджує важливу істину, що, коли нарід не може говорити зі світом устами свого уряду і своїх дипломатів, повинен промовляти до нього засобами своєї культури. Тут саме на перше місце висувається музика, мистецтво найширше зрозуміле і найбільше інтернаціональне.

Цю істину добре знали наші державні мужі, які, не зважаючи на воєнну хуртовину років 1917-1919 вислали були у широкий світ свою знамениту Українську Республіканську Капелю на чолі з Олександром Кошицем.

Останнім часом музикознавство збагатилося новою дисципліною, а саме соціологією музики. За недовгий час своїх досліджень вона вспіла ствердити, що вплив суспільства на розвиток музики великий, подібно, як і вплив музики на суспільство. Музика не існує абстрактно і не діє сама для себе. Навіть шляхи музики й політики перехрещуються неодноразово. Проте музика ніяк не може і не хоче іти на політичній прив'язі. Її призначення бути не знаряддям і не слугою політики, а прикрасою і полегшою людського буття.

Народне...

(Продовження зі стор. 2)

народного мистецтва, і ми маємо уже в кожній місцевості його знавців.

Є і інші музеї народного мистецтва, або такі, що мають відділ народного мистецтва, але не навчають його покищо. Союз Українок Канади має Музей в Едмонтоні і Вінніпегу, Ліга Українських Католицьких Жінок має музей в Саскатуні і Вінніпегу. Український Музей-Архів в Едмонтоні має гарний відділ народного мистецтва. Український Музей у Чикаґо теж має гарну частину народного мистецтва, так само Музей Української Дієцезії в Стемфорді. Ці Музеї є також запорукою доброго знання народного мистецтва, яке можуть поширювати при допомозі виставок. Взагалі ця велика кількість матеріялу, зібрана в наших музеях, дає змогу черпати з нього напрямні для дальшої роботи.

(Продовження буде)

Католицька...

Закінчення зі ст. 1.

посвяченні площі і її закінчення передбачене до кінця цього року.

Збудування такого парафіяльного комплексу буде завершенням більш як 20-річних мрій і плянів так парафіян церкви св. Михаїла, як і попередніх священиків, які працювали в цій парафії міста. За теперішнього пароха о. Ю. Маркевича, який присвятив усю свою душу в його здійснення, ці мрії стоять перед їхнім остаточним завершенням.

Нова церква в українському стилі буде теж і вдячним пам'ятником духовости українського обряду в час, коли українська громада зближається до відзначування 1000-ліття хрищення України.

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

УКРАЇНЦІ!

Підтримайте законопроєкт ч. 4459, що його внесли 60 конґресменів. Цей закон створить Комісію, оплачувану державними фондами, для дослідження причин і наслідків голокосту в Україні в 1932-33 роках.

Організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) започаткувала масову акцію листами до американських законодавців у цій справі. Включіться в це діло. Ваша фінансова, або активна участь необхідна.

Посилайте Ваші пожертви та звертайтеся за інформаціями до:

AMERICANS FOR HUMAN RIGHTS IN UKRAINE
43 Midland Place ■ Newark, N.J. 07106

Вунсакет і околиця!

В неділю, **15-го квітня 1984 р., год. 1-ша по пол. в парафіяльній залі УПЦеркви св. Михаїла при 74 Гарріс Авеню, ВУНСАКЕТ, Ровд Айленд**

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС у Вунсакет, Р. Ай.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні делеґати наступних Відділів:

73 і 177 в Провіденс, 93 в Централ Фолс, 122 в Тавтон і 206, 241 у Вунсакет, Р. Ай.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за минулий рік
3. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША, головного організатора УНС
4. Запити до представника Екзекутивного Комітету
5. Схвалення організаційного пляну праці на 1984 рік
6. Внески, запити і закриття зборів

У зборах візьме участь

Степан Гавриш, головний організатор УНС

По зборах буде висвітлений фільм УНСоюзу

„ЗА СТЕРНОМ ДОЛІ"

Всі члени УНС і гості є запрошені. Вступ вільний.

Леон Гардінк, *голова*
Дмитро Василик, *секретар* **Дженет Бардел,** *касир*

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

СК СУМ „Крила" в зимовому турнірі копаного м'яча

Змагання копаного м'яча в закритій залі в Чикаґо відбуваються системою льосування. Участь беруть 22 дружини в чотирьох групах і кожної неділі льосують змагові пари. Кожна дружина має відбути 12 змагань. До цього часу відбулося 10 рунд, після яких „Крила" займають четверте місце, здобувши п'ять перемог і зазнавши п'ять поразок. Згідно з льосуванням, досі „Крила" відбули чотири зустрічі з сильними клюбами „Мейджор Дивізії", тепер залишилися ігри із слабшими дружинами. Дотеперішні висліди дружини „Крил": „Крила" – Таннерс 0 : 2; Пампас 0 : 3; Еванстон 3 : 0; Хорвати 1 : 3 (минулорічний чемпіон ЗСА); Вінґ-Бул „А" 1 : 4 (минулорічний чемпіон Чикаґо); Апполо С. К. 7 : 1; Сіаґул С. К. 8 : 3; РВ Б Адрія 1 : 3; Палермо С. К. 4 : 2; Олимпікс 3 : 0.

Ґолі для „Крил" стрілили П. Куляс 8, Т. Яворський 4, Ґ. Зайферт 4, В. Хім'як 3, Т. Тилицький 3, Д. Мікаеліс 2, Л. Кулінченко 1, О. Березецький 1, М. Дрогомирецький 1 і І. Буртан. Воротар Яро Дахнівський має третє найкраще відношення воріт 2.2 на гру та був перший воротар вибраний до збірної.

М. Д.

Новий осяг І-ої дружини копаного м'яча „Черника"

Цьогорічний вже традиційний в Дітройті сімковий турнір в закритій залі закінчився 19-го лютого ц. р., коли дружина „Черника" в останній зустрічі перемогою 4 : 3 з румунським клюбом „Дація" здобула втретє підряд чемпіонат Мишиґенської футбольної ліґи. Цю останню зустріч між майже рівнорядними суперниками уважали фіналом за чемпіонат. До цього часу обидві дружини займали чолові позиції в табелі ігор, маючи на своїх контах по 16 точок, ні одної програної, одначе „Черник" мав краще відношення ґолів. Цією перемогою „Черник" остаточно запевнив собі звання першуна, здобувши 18 : 0 точок і маючи 78 : 17 відношення ґолів.

Тиждень по закінченні розгривок відбулися розгривки „плей оф " за чашу фірми Бадвайзер, спонзора цього турніру. Вісім дружин автоматично закваліфікувалися до участи в цій серії, що відбулася системою--мінус один. Згідно із сподіваннями всіх футбольних симпатиків, дружина „Черника" дійшла до фіналу, одначе, пророцтво „спеців"—повторення „дербі" із згаданою „Дацією", не здійснилося, до фіналу закваліфікувалася дружина Спорт Клюбу, що елімінувала цей румунський клюб вислідом 3 ; 2.

Фінал „Черник"– Спорт Клюб був цікавий, характерний скорими та змінливими акціями, одначе, не дуже продуктивними, і перша половина закінчилася 2 : 0 для „Черника". Після перерви „Черник" вповні домінував своєю технікою, швидкістю і кондицією, завдяки чому здобув дальших 5 ґолів і переконливим вислідом 7 : 2 ще раз підтвердив, що попередні першенства не були припадкові, та що дружина „Черника" вже четвертий рік являється найкращою в стейті Мишиґен.

Крім дружинових трофеїв ліґи і „плей оф ", вручення яких відбулося після закінчення фіналу, змагуни „Черника" Моріс Лупинець одержав трофей „короля стрільців" (18), а воротар Д. Мартіля трофей найбільш вартісного змагуна МВП турніру.

В складі „Черника" виступали: Д. Ніклін, Л. Вульовіч, Б. Рід, М. Лупинець, Д. Даєк, Д. Фіцджералд, К. Геммон, Мих. Лупинець, Н. Оше, Т. Ґреґем, Д. Мартіля, К. Келлі, Д. Морган, К. По, І. Джовнс, Х. Плякос—майже усі стипендисти недалекого Окленд університету. Провідником дружини є В. Гнатюк, спортовий референт Товариства.

В. К.

Олдбої УСВТ „Ч. Січ" третіми

Закінчився цьогорічний турнір в закритій залі Мейплвуду дружин Олдбоїв, який проходив на протязі місяців січня-лютого 1984 року. В останніх 6-ти змаганнях олдбої УСВТ „Ч. Січ" здобули такі висліди:

21-го січня ц.р. „Ч. Січ"– Мейплвуд Італіянс 9 : 10. Ґолі для „Ч. Січі" здобули: М. Фарміґа 4, Касіяненко 3, А. Ґбур і Ю. Ґбур— по одному.

28-го січня „Ч. Січ"– Мейплвуд Ол Старс 17 : 6. Ґолі для „Ч. Січі" стрілили: Е. Чижович 5, М. Фарміґа 4, Б. Кравчук 2, Ю. Ґбур, А. Ґбур і С. Касіяненко—кожний по два.

4-го лютого ц.р. „Ч. Січ"- „Перу" С. К. 12 : 8. Ґолі для „Ч. Січі" стрілили: М. Фарміґа 5, А. Ґбур 3, С. Касіяненко 2, Ю. Ґбур і Б. Кравчук по одному.

11-го лютого ц.р. „Ч. Січ" – Савт Орандж Ол Старс 7 : 6. Ґолі для „Ч. Січі" стрілили: Е. Чижович—4, М. Фарміґа 2, і А. Ґбур.

18-го лютого ц.р. „Ч. Січ" „Перу" С. К.—12 : 8. Ґолі для „Ч. Січі" здобули: І. Паливода 5, М. Фарміґа 3, Е. Чижович 2, Б. Кравчук і А. Ґбур по одному.

25-го лютого ц.р. „Ч. Січ"– Мейплвуд С. К. 5 : 4. Ґолі для нашої дружини стрілили: І. Паливода 2, Г. Гивель 2 і С. Касіяненко один.

Зазнавши поразки з „Перу" в „плей оф " 5 : 6, олдбої „Ч. Січ" остаточно здобули 3-тє місце турніру. М. Фарміґа здобув трофей найбільш цінного змагуна.

УСВТ „Ч. Січ"– Портуґальський С. К. 1 : 2

Тієї першої поразки у весняній рунді сезону копаного м'яча „Ч. Січ" зазнала в стейтовому фіналі за аматорську чашу ЗСА в зустрічі з портуґальським клюбом, що відбулася дня 18-го березня ц.р. на площі портуґальців в Нюарку. Звітові змагання пройшли завзято, але коректно, без зайвих фавлів; обидві дружини показали гру на вищому рівні, гідну цих фіналістів Ню Джерзі, на жаль, не дописали судді, що своїми односторонніми рішеннями псували настрій і нерви змагунам „Ч. Січі". Вже в 8-ій хвилині „Ч. Січ" вела 1 : 0, що його здобув Марко Хмілевський з гарної подачі Андрія Бакуна. В 14-ій і 16-ій хвилинах „Січовики" створили дві чергові критичні ситуації в підворітті портуґальців, з яких одну бравурно врятував їх воротар, а другу допоміг ліквідувати суддя, помилково вказуючи на фавль, що радше мав відноситися до оборонця господарів.

В 19-ій хвилині портуґальці провели швидку контратаку, яку закінчили здобуттям ґоля 1 : 1. Ще до перерви обидві дружини провели ряд гарних акцій, якими змушували до праці оборону і воротарів суперників. Після перерви гра проходила більш нервово, що дальше спричинював суддя своїми односторонніми рішеннями. В 66-ій хвилині портуґальці здобули можливість на карний стріл, з якого вони і здобули, як пізніше показалося, переможного ґоля. В 70-ій хвилині Андрій Бакун успішно виконав вільний стріл. На жаль, суддя не признав ґоля, хоч в часі формування стінки змагунів портуґальців не попередив, що виконавцями мали бути два змагуни. Реальна можливість на здобуття вирівняння висліду заіснувала у 84-ій хвилині, коли за відбиття рукою м'яча в підворотті портуґальців їхнім оборонцем „Ч. Січ" дістала право на карний стріл.

На жаль, цю останню можливість змарнував Каміка, який безнадійно перестрілив понад поперечку воріт портуґальців. Таким чином, „Ч. Січ" вибула з дальших міжстейтових ігор за цю чашу.

Склад „Ч. Січі": Хамуляк Р. Павлюс, , Ю. Бакун, Дж. Ромійо, С. Сабрій, М. Хмілевський, А. Бакун, Дж. Каміка, Дж. Сабо, М. Торій, В. Ткач, М. Берман, Р. Букачевський. Провідник Вол. Бакун.

(от)

УСК Ню Йорк – „Айнтрахт" С. К. 1 : 0

В черговій рунді ігор за чашу Космополітальної Ліґи, що відбулася в неділю, 18-го березня ц.р., перша дружина УСК-у елімінувала німецький клюб „Айнтрахт" вислідом 1 : 0. В цих змаганнях наша дружина домінувала, мала більше можливостей, але переможного ґоля здобув Ґевара щойно у 83-ій хвилині зустрічі.

Завдяки цій перемозі УСК ввійшов до чвертьфіналу, в якому зустріне одного із переможців звітової рунди змагань.

Склад нашої дружини: Вільсон, Нюгоф, Картеґена, Жовтий, Палаціо, Коваленко, Раміро, Ґевара, Гупало, Вербецький, Кернан. Провідник Степан Коваленко.

(ск)

В НЮАРКУ Є ЩЕ МІСЦЯ НА АВТОБУСІ

Нюарк, Н.Дж. — Місцевий Окружний Комітет УНСоюзу повідомляє, що автобуси на Ювілейний концерт УНС в Карнеґі Голл в Ню Йорку в неділю, 1-го квітня ц.р., від'їдуть з-під школи св. Івана Хрестителя в Нюарку 1-го квітня точно о год. 12:30 по полудні.

У третьому автобусі є ще коло 10-ти вільних місць.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 8-го КВІТНЯ 1984 р.

Нюврк, Н. Дж. Річні загальні збори 27-го Відд., о год. 1:15 по поп., в домівці Чорноморської Січі, 680 Sanford Ave., Newark, N.J. На порядку: звіти Управи, К. К., вибір нової Управи. Якщо не з'явиться достаточне число членів, збори відбудуться півгодини пізніше з повним правосиллям. — Секретар.